

Kaj 'Kumar and others v. State Board of Technical Education,
Punjab, Chandigarh (N. C. Jain, J.)

ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਗੇ।

(11) ਸੂਰਜ ਪਾਲ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (3) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ। detenu ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਤਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-1) ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਗੌਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ, ਜੈ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਅਤੇ ਐਨਸੀ ਜੈਨ, ਜੇ.ਜੇ.

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ,
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 12876 .

6 ਅਪ੍ਰੈਲ 1990

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ । 1950— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਫਾਰਮੇਸੀ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ

ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਯਮ- ਨਿਯਮ 3 (ਦੇ), ਬੀ (ਆਈ), 20 ਅਤੇ 21—
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

- (3) ਏਆਈਆਰ 1986 ਐਸਸੀ 2177
(4) ਏਆਈਆਰ 1988 ਐਸਸੀ 934

ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ਿਆਂ - ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਨਾਲ ਨਤੀਜਾ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਾਸ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ ਪਰ
ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ - ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ - ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ 21 ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ 'ਸ਼ੱਲ' ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ 'ਸਿਰਫ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਕੋਡੀ ਡੇਟਸ ਲਈ ਜੋ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਖਰੋਟ ਸ਼ੈਲ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਲ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਅਜੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਲਈ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਖਪਾਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲਾ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲਈ ਵੀ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੈਡਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ 10)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:-

(i) ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ;

(ਇਹ) ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(ਸੀ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਹਾਈ) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਲਈ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੋ।

(iv) ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

ਡੀ . _ _ _ _

(v) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

Kaj 'Kumar and others v. State Board of Technical Education,
Punjab, Chandigarh (N. C. Jain, J.)

ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵਨ ਗੁਪਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ .

ਐਚ.ਐਸ ਬੇਦੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੀ.ਬੀ., ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਨਿਰਣਾ

ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੈਨ, ਜੇ.

(1) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1988 ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੇਸੀ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 5 ਜੁਲਾਈ 1988 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੇਸੀ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ.ਆਈ. 2 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਸਾਰੇ 11 ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ ਅੰਕ 1100 ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ 11 ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਧੱਕੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਰਿਆਇਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- (i) ਕੀ ਫਾਰਮੇਸੀ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਦੇ 1 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਰੇ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕਾਗਜ਼ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਰਿਆਇਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

- (ii) ਕੀ ਹੁਣ ਤੱਕ com ਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਨਿਯਮ ਚੁੱਪ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ?

(3) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਰਵਨ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਨਾਲ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੋਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਕ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਬਾਰੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਰੁਸਤ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਾਵਤ ਹਨ। ਡੱਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਯਮ 21 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ (ਨਰੇਸ਼ ਸਕੋਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ) (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕੱਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(4) ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਬੇਦੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀ ਗਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ■ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ

(1) 15 ਸਤੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 9760 ਆਫ 89 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਰਿਆਇਤੀ ਅੰਕ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਵਜੋਂ ਤੋੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਗਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੈਕਡੈਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਲ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ। ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ "ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ, ਫਾਰਮੋਸੀ ਕੋਰਸ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਯਮ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(a) ਅਤੇ b(i) 20 ਅਤੇ 21 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"3. ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ:

- (a) ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਾਰਮੋਸੀ ਕਲਾਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (b) (i.) ਇਮਤਿਹਾਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੈਲ/ਮਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ

Kaj 'Kumar and others v. State Board oi Technical Education,
Punjab, Chandigarh (N. C. Jain, J.)

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ (ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ) ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਵੰਬਰ/ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ (ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ) ਕੈਂਡੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਜੋ Iby ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ/ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ।”

"20. ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸੰਕਲਨ:

- (a) ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: -
 - (i) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 33 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ (ਸੈਸ਼ਨਲ ਸਮੇਤ)।
 - (ii) ਲਿਖਤੀ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਪੇਪਰਾਂ (ਸੈਸ਼ਨਲਾਂ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ।

(iii) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਇਮਤਿਹਾਨ (* ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ 45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਨਹੀਂ।'

(iv) ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ "ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਾਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ" ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(v) ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ (ਵਿਸ਼ਿਆਂ) ਵਿੱਚ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ (ਵਿਸ਼ਿਆਂ) ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਵੇ।

(b) ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਵਿਸ਼ਿਆਂ (ਵਿਸ਼ਿਆਂ) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ "ਮੁੜ-ਅਪੀਅਰ" ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਹਰੇਕ ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ - ਸੈੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(d) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ ਕਰਨ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੋਟ: 1

ਜਿਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ (ਵਿਸ਼ਿਆਂ) ਵਿੱਚ "ਮੁੜ-ਅਪੀਅਰ" ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ/ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨਲ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ¹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਦੇ.

ਨੋਟ: 2

ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਈਰ ਡ੍ਰਾਇਬਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ! ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੋਰਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 1 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਾਂ 'ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ¹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ . ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ (i) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 24 ਦੇ

Kaj 'Kumar and others v. State Board of Technical Education,
Punjab, Chandigarh (N. C. Jain, J.)

ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ (ii) ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਜੋ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜੋ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਬਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁੜ-ਅਪੀਅਰ ਵਿਸ਼ੇ (ਵਿਸ਼ਿਆਂ) ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ (ਵਿਸ਼ਿਆਂ) ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

21. ਗ੍ਰੇਸ ਮਾਰਕ ਦਾ ਅਵਾਰਡ:

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: -

(i) (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਹਾਸੀਏ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ।

ਸਿਰਫ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੈਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਤਮ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ii) ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਉਸ ਕਲਾਸ ਦੇ ਬਿਊਰੀ, ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਲ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(6) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸਤਕ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਸ਼ੀਟ (ਨਾਂ) ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਸਿਰਫ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਿਯਮ 3(ਬੀ) (i) ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੈਲ/ਮਈ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ/ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ। ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਸ਼ "ਮੁੜ-ਅਪੀਅਰ" ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 3(b)(i) ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 20(a) ਪਾਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 20(ਬੀ) ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ "ਮੁੜ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਊਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਮੁੜ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਬਿਊਰੀ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਨੋਟ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯਮ 20(ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ "ਮੁੜ-ਹਾਜ਼ਰ" ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 20 ਦਾ ਨੋਟ 2 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ "ਮੁੜ-ਹਾਜ਼ਰ" ਹੁੰਦਾ

ਹੈ। (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 20(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ), ਪੂਰਕ ਟੈਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ 3(ਬੀ)(i) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2 ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੂਰਕ ਟੈਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ "ਮੁੜ-ਅਪੀਅਰ" ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਫਾਈਨਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇ ਰਾਈਡਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ।) ਕਿ ਉਪ ਨਿਯਮ (ii) ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਥਿਊਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ, ਅਤੇ ਉਹ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 21 (ii) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਿਧਾਂਤਕ, ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਲ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਦੇ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਲਾਸ. ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਾਦੀ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਠ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਾਰਮੇਸੀ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

(8) ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਗਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਿਯਮ ਸਾਢੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਘੜਨ ਵੇਲੇ ਸਟੀਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਾ. ਏ ਜੇ ਪ੍ਰਯਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਟੀਕ ਸ਼ਬਦ ਸਾਢੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੋਝਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਓ। ਏਪੀਜੀਐਕਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਸ਼ੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਕਠਿਨਾਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਸੀ. ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਸਿਖਰ ..ਅਦਾਲਤ, ਡਾ. ਏ ਜੇ ਪ੍ਰਯਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਭਾਵ ਨਿਯਮ 10 ਤੋਂ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸ MD/1^IS ਨਿਯਮ 10 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ ਉਸ ਸਾਲ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Kaj 'Kumar and others v. State Board of Technical Education,
Punjab, Chandigarh (N. C. Jain, J.)

(9) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਐਮਡੀ ਦੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਦੀ ਸੀਟ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਸੀਟ ਡਾ. ਅਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ '10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਲੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਨਿਯਮ 10 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ:

"ਜੇਕਰ ਵਰਤੋਂ ਗਏ ਸਟੀਕ ਸ਼ਬਦ ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ। ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਤੇ

12) ਏਆਈਆਰ 1988.ਐਸਸੀ 1875।

ਕਠਿਨਾਈ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਤਰੀਕੇ ਹਨ/ ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਪਾਰਲੀਆਮੈਂਟ' ਲਈ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ। ਕਿੰਗ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਬੇਨੇਰੀ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, 72 ਇੰਡ. ਐਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸਕਾਉਟ ਸਾਈਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ" 157 'ਤੇ ਪੀ. 70 (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਪੀ.ਸੀ. 48 ਤੇ ਪੰਨਾ 53), "ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਵੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।" ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਕਲਾ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੀ 162.

ਇੱਕ ਸਾਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਆਰ. 10 ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

"ਸ਼ਬਦ 'ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰੇ ਗਏ' ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀਟਾਂ' ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਕ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. ਕ੍ਰਿਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਕਾਲੀ ਕੀੜੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀਟ ਦੀ 'ਉਪਲਬਧ ਯੋਗਤਾ' ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। 'ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਪਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਉਸ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਆਰ. 10 ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਅਗਲੇ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਰ. 10 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਕੋਈ ਕੈਂਡੀ ਡੇਟਸ ਨਹੀਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ... ਆਦਿ।' ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੀਟ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਐਮਡੀ/ਐਮਐਸ ਵਿੱਚ ਪੀਜੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ, ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ। ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ

ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਗਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।"

Haj ixumar and others u. State Board ox technical Education,
runjao, Chandigarh (IN. C. Jain, J.)

(10) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1 ਸਾਲ ਦੀ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ "ਮੁੜ ਹਾਜ਼ਰ" ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਭਾਸ਼ਾ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਖਾਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ 21 ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ 'ਸ਼ੱਲ' ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ 'ਸਿਰਫ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇੱਕ ਗਿਰੀਦਾਰ ਸ਼ੈਲ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਲ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾ. ਅਜੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਢਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੱਖਪਾਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੋੜਨ ਅਤੇ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲਈ ਵੀ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ।

(11) ਇਹ ਇਸਲਈਡਸ; ous eto aseoo asv to>t ਕੀ ithe'> ਅਨੁਪਾਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ Tdow ਨਰੇਸ਼ ਸਾਰਟ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ 10 4-1 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਚੈਪਟਰ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 27.1 ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਖੰਡ II, 1984 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੇਸ ਮੈਮਜ਼ ਰੋਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ 10+1 ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ਿਮਾ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ

ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨੌਰਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। , ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਨਾਲ , ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰੇਸ ਮੈਮਜ਼ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਭਾਗ 1, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1988 ਦੇ ਨਿਯਮ 16(b)(iii) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਸ ਮੈਮਜ਼ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਸ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਦੂਜਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਫਾਰਮ ਮੈਸੀ ਕੌਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਦਾਖਲੇ, ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ , ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲੈਣ ਲਈ ਰਿਆਇਤੀ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, *ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਲਾਗੂ ਹੈ।

(12) ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਯਮ 3 (ਸੀ) ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 3(c) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਫਾਰਮੇਸੀ ਕੇਸ:

ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਫਾਰਮੇਸੀ ਕੌਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨੋਟ ਕਰੋ। - ਫਾਰਮੇਸੀ ਕੌਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

(13) The;referencetho theabovei ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 3(ਸੀ) ਵਸੀਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1988 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਨਿਯਮ 3(ਸੀ) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਇਹ ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਬੇਦੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ। ,

Haj ixumar and others u. State Board of technical Education,
 runjao, Chandigarh (IN. C. Jain, J.)

ਪੰਜਾਬ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੈਰੀ ਓਵਰ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਯਮ ਜੁਲਾਈ, 1989 ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੁਲਾਈ, 1988, ਸੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕੈਰੀ ਓਵਰ ਸਿਸਟਮ ਭਾਵ Annexure **Erl.**

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

36252
 ਐਚ.ਸੀ

ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਯੂ.ਟੀ.,
 ਸੀ.ਐੱਚ.ਡੀ.